

Stát chce posílit pozici obcí ve VaK a radnicím na to i půjčit. Ale peníze pro tento účel v rozpočtu nevyčlenil

Téma vlastnické struktury vlastníků a provozovatelů vodovodů a kanalizací v České republice se opět dostává na pořad dne. Podle předsedy vlády Andreje Babiše se také musíme vrátit k prodejním cenám vody.

Vláda minulý měsíc schválila návrh novely zákona o dani z přidané hodnoty (DPH) z dílny Ministerstva financí, na jejímž základě by mj. měla být snížena sazba DPH z dosavadních 15 % na 10 % u úpravy a rozvodu vody prostřednictvím sítí (vodné) a u odvádění a čištění odpadních vod včetně ostatních služeb souvisejících s těmito činnostmi (stočné). Podle ministryně financí **Aleny Schillerové** zavedení snížené sazby DPH u vody přispěje k zajištění dostupnosti této životně důležité komodity pro občany a k udržení komfortu a spotřeby vody v domácnostech na potřebné úrovni.

Otázkou samozřejmě zůstává, zda vlastníci vodohospodářské infrastruktury takto vzniklou úsporu na ceně vody raději nevyužijí ve prospěch větších investic do vodovodů a kanalizací (VaK). Nicméně stát by si snížení koncových cen vody přál.

Sdružení oboru vodovodů a kanalizací ČR (SOVAK) však ve snížení sazby DPH vodného a stočného vidí spíše právě příležitost k tomu, aby se získal větší objem finančních prostředků na obnovu vodohospodářské infrastruktury bez dopadu na konečného spotřebitele, při zachování současných cen vodného a stočného. SOVAK v komentáři ke snížení sazby DPH připomněl, že i podle benchmarkingu Ministerstva zemědělství stále existuje mnoho převážně středních a malých vodárenských společností, které potřebují peníze pro obnovu majetku s cílem, aby se celý obor stal samofinancovatelným. Nicméně do budoucna SOVAK navrhl zvážit možnost snížení sazby DPH vodného a stočného na původní hodnotu 5 %.

PREMIÉR HODLÁ ŘEŠIT VLASTNICKOU STRUKTURU MAJETKU VODOVODŮ A KANALIZACÍ

O tom, že cena vody bude tématem i do budoucna, svědčí také výroky předsedy vlády **Andreje Babiše** během jeho květnové návštěvy Kraje Vysočina, kam zavítal spolu s několika dalšími ministry. Premiér totiž při této příležitosti podle tiskového odboru Úřadu vlády ČR prohlásil: „Hlavním tématem návštěvy kraje byla voda. Musíme se podívat na vlastnické struktury, protože znovu došlo na to, že jsme nikdy neměli vodu privatizovat. Ve finále stát prodává kubík vody za deset korun a občané v Pra-

ze za něj platí 80 korun. Musíme se znovu vrátit k regulaci a celkově k prodejním cenám.“

Šéf vládního kabinetu také konstatoval, že vláda řeší možnost půjček pro obce, aby mohly odkoupit zpět podíly v privatizovaných vodárenských společnostech.

O více informací nejen ohledně zmíněných případných půjček obcím jsme požádali Úřad vlády ČR. Jeho mluvčí **Barbora Peterová** až po urgencích pro nás měla pouze stručné sdělení: „Obraťte se na příslušné resorty.“ Příslušná ministerstva jsme ve věci rekonstrukce vodohospodářské infrastruktury a státních půjček obcím na zpětný odkup jejich někdejších podílů ve vodárenských společnostech – patrně provozních, pochopitelně také oslovili souběžně se zasláním otázek Úřadu vlády.

Ministerstvo zemědělství odpovědělo, že jde o dotazy na příští vládu (*otázky jsme posílali počátkem června ještě během vládnutí kabinetu v demisi*).

MF: S PŘÍPADNÝMI PŮJČKAMI STÁTNÍ ROZPOČET NA ROK 2019 ZATÍM NEPOČÍTÁ

Sdílnější bylo Ministerstvo financí (MF). „MF zatím nemá informaci o tom, zda budou obcím poskytovány půjčky, resp. návratné finanční výpomoci (NFV), ať už z Českomoravské záruční a rozvojové banky, či ze státního rozpočtu. Pokud by šlo o návratnou finanční výpomoc, muselo by Ministerstvo zemědělství zřídit program, ze kterého by tyto prostředky byly poskytnuty – a ten by obsahoval konkrétní podmínky jejich poskytování. Ministerstvo zemědělství dosud žádný takový program podle našich informací dokončen nemá, a proto s ním návrh zákona o státním rozpočtu na rok 2019 v tuto chvíli nepočítá,“ uvedl **Mgr. Filip Běhal** z oddělení tiskového a zahraničního protokolu MF.

Podle jeho slov by se případné poskytování NFV standardně řídilo zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

S odkazem na slova premiéra jsme se rovněž ptali na to, v jakém smyslu by bylo třeba znovu se vrátit k regulaci (ceny vody), když výpočet ceny vodného a stočného se řídí zákonem o cenách a Ministerstvo financí pro oblast vodovodů a kanalizací plní roli cenového regulátora?

FOTO: ARCHIV

Oldřich Vlasák: Na trhu vodovodů a kanalizací již patnáct let funguje princip zadávání provozu VaK v koncesním řízení. Nejvyšší regulační orgán, kterým je Koordinační výbor pro regulaci VaK, vydal i vzorovou provozní smlouvu, stejně tak je dostupná i např. ze zdrojů Státního fondu životního prostředí. Tato smlouva je velmi komplexní a poskytuje vlastníkovvi velmi dobrý a kvalitní nástroj pro soutěž i následnou kontrolu kvality i ceny za provoz

„Cena pitné i odvedené vody podléhá pravidlům věcného usměrňování cen, která upravují postup prodávajícího (vlastníka nebo provozovatele) při sjednávání cen. Cena vykalkulovaná prodávajícím v souladu s těmito pravidly představuje horní nepřekročitelný limit, který prodávající nesmí při sjednávání ceny s odběratelem překročit. Není tedy omezen v možnosti uplatnit případně cenu nižší. Omezení např. ziskové přírážky nebo neuplatnění některé nákladové položky ve sjednané ceně je v souladu i ustanovením § 2 odst. 1 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů,“ vysvětlil Filip Běhal.

A pokračoval: „Na druhé straně je třeba, aby vlastníci vodárenské infrastruktury (zejména obce) respektovali požadavky zákona o vodovodech a kanalizacích. Ten jim mimo jiné ukládá povinnost pečovat řádně o vodárenský majetek a sestavovat a plnit plány financování obnovy vodovodů a kanalizací, jejichž zdroje jsou zajišťovány i z cen za vodu. Neúměrné snižování cen a nekrytí některých nákladových položek v ceně tedy může vést k negativním dopadům v podobě neudržování vodovodní sítě, jejího zastarávání apod.“